

Дисципліна:
Військова адміністрація.

Лекція 9.
Військова дисципліна та правові засоби її
зміцнення. Правове виховання

Література:

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – ст. 141.
2. Закон України від 6 грудня 1991 року № 1932-XII «Про оборону України» (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 9. – ст. 106.
3. Закон України від 6 грудня 1991 року № 1934-XII «Про Збройні Сили України» (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 9. – ст.108.
4. Закон України від 20 грудня 1991 року № 2011-XII «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 15. – ст. 190.
5. Закон України від 25 березня 1992 року № 2232-XII «Про військовий обов'язок і військову службу» (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – №27. – ст. 385.
6. Закони України від 24 березня 1999 року № 551-XIV, № 548-XIV, № 550-XIV «Про Статути Збройних Сил України» (зі змінами і доповненнями)// Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – № 22-23. – ст. 197.
7. Закон України від 21 вересня 1999 року № 1075-XIV «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» (зі змінами)// Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – № 48. – ст. 407.
8. Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану» // Відомості Верховної Ради. – 2015. - № 28. -ст.250.
9. Закон України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року № 31.

Література:

1. Воєнна доктрина України, затверджена Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555/2015.
2. Указ Президента України від 06 червня 2016 року №240/2016 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року».
3. Указ президента України від 22 березня 2017 року №73/2017 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про державну програму розвитку Збройних Сил України до 2020 року».
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671 «Про затвердження Положення про Міністерство оборони України» (зі змінами) // Офіційний вісник України. – 2014. – № 97. – стор. 51. – ст. 2796. – код акту 74935/2014.
5. Наказ Міністра оборони України від 16 липня 1997 року № 300 «Про затвердження Положення про військове (корабельне) господарство Збройних Сил України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 грудня 1997 року за № 615/2419 (зі змінами) // Офіційний вісник України. – 1997. – № 52. – стор. 202. – код акту 4548/1997.
6. Наказ Міністра оборони України від 10 квітня 2009 року № 170 «Про затвердження Інструкції про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України».
7. Наказ Міністерства оборони України від 03 червня 2011 року № 306 «Про затвердження Інструкції з організації правової підготовки у Збройних Силах України».

Література:

1. Наказ Міністерства оборони України від 12 січня 2015 року № 17 «Про затвердження Порядку списання військового майна у Збройних Силах України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 січня 2015 року за № 118/26563 (зі змінами) // Офіційний вісник України. – 2015. – № 14. – стор. 44 – ст. 367. – код акту 75716/2015.
2. Наказ Міністерства оборони України від 19 січня 2016 року № 27 «Про затвердження Інструкції про організацію у Збройних Силах України соціального і правового захисту військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, та членів їхніх сімей, працівників Збройних Сил України».
3. Наказ Міністерства оборони України від 16 травня 2016 року № 259 «Питання юридичної служби Міністерства оборони України».
4. Наказ Міністерства оборони України від 30 грудня 2016 року № 744 «Про організацію претензійної та позовної роботи, представництва інтересів у судах і виконання рішень судів у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України».
5. Наказ Міністерства оборони України від 23 березня 2017 року № 164 «Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 09 червня 2017 року за № 704/30572.
6. Наказ Міністерства оборони України від 19 грудня 2017 року № 665 «Про здійснення міжнародного співробітництва Міністерством оборони України та Збройними Силами України».
7. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 07 жовтня 2015 року № 393 «Про затвердження Положення про юридичну службу Збройних Сил України».
8. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 07 жовтня 2015 року № 394 «Про створення військово-юридичних консультацій у Збройних Силах України та затвердження порядку їх роботи».

- 1. Військова дисципліна її завдання та особливості.**
- 2. Правові засоби зміцнення військової дисципліни.**
- 3. Правове виховання військовослужбовців.**

Вступ

Виконання головних завдань підготовки Збройних Сил до захисту державної незалежності України та інтересів її народу залежить від різнобічного (національно-патріотичного, військовопрофесійного, духовно-морального, правового, розумового, художньо-естетичного, економічного, екологічного, фізичного) виховання військовослужбовців, постійного психологічного, морального, духовно просвітницького та гуманістичного впливу на кожного військовослужбовця. Застосування виховних технологій формування правосвідомості та правової культури військовослужбовців як системи обґрунтованих засобів, форм та методів виховання, їх етапність використання, націленість на вирішення завдань правового виховання забезпечує досягнення мети наданої лекції.

Питання 1. Поняття та правові основи юридичної відповідальності військовослужбовців.

Військова дисципліна є одним із принципів військового будівництва, вона виконує роль організуючого фактора і має особливо важливе значення, так як військова організація це специфічна організація, яка потребує від своїх членів чіткості, точності та ретельності, витримки, швидкості виконання всіх розпоряджень. Також вона є однією з найважливіших умов бойової готовності військ.

Питання 1. Поняття та правові основи юридичної відповідальності військовослужбовців.

Дисципліна (від латинського *disciplina* – суворий наказ) – важлива соціологічна категорія, яка характеризує складне та багатогранне суспільне явище, своєрідна форма суспільного зв'язку, визначений порядок поведінки, що відповідає певним нормам та правилам (політичним, правовим, за звичаями, моральним), що склалися в суспільстві.

Військова дисципліна включає в себе як відносини між начальниками і підлеглими, старшими і молодшими, так і між військовослужбовцями, рівними один одному за службовим положенням і військовим званням.

Питання 1. Поняття та правові основи юридичної відповідальності військовослужбовців.

Військова дисципліна досягається шляхом: виховання високих бойових і морально-психологічних якостей військовослужбовців на національно-історичних традиціях українського народу та традиціях Збройних Сил України, патріотизму, свідомого ставлення до виконання військового обов'язку, вірності Військовій присязі; особистої відповідальності кожного військовослужбовця за дотримання Конституції та законів України, Військової присяги, виконання своїх обов'язків, вимог статутів Збройних Сил України;

Питання 1. Поняття та правові основи юридичної відповідальності військовослужбовців.

формування правової культури військовослужбовців;
умілого поєднання повсякденної вимогливості командирів і начальників (далі - командири) до підлеглих без приниження їх особистої гідності, з дотриманням прав і свобод, постійної турботи про них та правильного застосування засобів переконання, примусу й громадського впливу колективу;
зразкового виконання командирами військового обов'язку, їх справедливого ставлення до підлеглих;
підтримання у військових з'єднаннях, частинах (підрозділах), закладах та установах необхідних матеріально-побутових умов, статутного порядку;
своєчасного і повного постачання військовослужбовців встановленими видами забезпечення;
чіткої організації і повного залучення особового складу до бойового навчання.

Питання 1. Поняття та правові основи юридичної відповідальності військовослужбовців.

Військова дисципліна включає в себе перелік основних вимог, що пред'являються до військовослужбовців:

- дотримуватися Конституції та законів України, Військової присяги, неухильно виконувати вимоги військових статутів, накази командирів;
- бути пильним, зберігати державну таємницю;
- додержуватися визначених статутами Збройних Сил України правил взаємовідносин між військовослужбовцями, зміцнювати військове товариство;
- виявляти повагу до командирів і один до одного, бути ввічливими і додержуватися військового етикету;
- поводитися з гідністю й честю, не допускати самому і стримувати інших від негідних вчинків;
- не вживати під час проходження військової служби (крім медичного призначення) наркотичні засоби, психотропні речовини чи їх аналоги, а також не вживати спиртні напої під час виконання обов'язків військової служби.

Правову основу військової дисципліни складають закони, Військова присяга і військові Статути. Необхідність їх суворого дотримання обумовлює тісний зв'язок між військовою дисципліною і законністю.

В силу специфіки військової організації і військових відносин, а також особливого службово-правового становища їх учасників військова дисципліна відрізняється від інших видів державної дисципліни (трудової та ін.) рядом суттєвих особливостей.

Особливості військової дисципліни:
містить більш сувору, ніж у суспільстві, категоричність, владність, суворість і безумовність;
передбачає сувору субординацію й детальну регламентацію всіх сторін життя, побуту і діяльності військовослужбовців;
має енергійну ознаку і вольову форму впровадження поставлених вимог;
передбачає за формою - видання наказів та беззаперечність його виконання. Наказ віддається чіткою, ясною, лаконічною мовою.
передбачає підпорядкованість єдиній волі, авторитеті керівника.

Питання 1. Військова дисципліна її завдання та особливості.

Військова дисципліна виконує наступні основні функції:

забезпечувати злагодженість і єдність дій військовослужбовців;

моделювати поведінку військовослужбовців, активно впливати на їх свідомість, почуття, волю, формуючи цим самим особистість воїна, виробляючи у нього необхідні ідейні і бойові якості.

Заохочення та стягнення — важливі засоби виховання військовослужбовців і зміцнення військової дисципліни. Кожний командир у межах прав, наданих йому Статутом, зобов'язаний заохочувати підлеглих військовослужбовців за старанність, розумну ініціативу та сумлінне виконання службових обов'язків. Якщо командир вважає, що наданих йому прав недостатньо для заохочення військовослужбовців, він може клопотати про заохочення перед старшим командиром.

За вчинення адміністративних правопорушень військовослужбовці несуть дисциплінарну відповідальність за Статутом, за винятком випадків, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення. За вчинення корупційних діянь чи інших правопорушень, пов'язаних з корупцією, військовослужбовці несуть відповідальність згідно із Законом України «Про боротьбу з корупцією» та Кодексом України «Про адміністративні правопорушення».

Правові засоби посилення військової дисципліни застосовуються органами:

- державної влади та управління (нагороди, почесні звання);
- судовими органами (міри кримінального покарання);
- військовими посадовими особами, які мають відповідні повноваження по застосуванню заохочень, дисциплінарних стягнень та інших засобів дисциплінарного впливу.

Питання 2. Засоби зміцнення військової дисципліни.

До правових засобів зміцнення військової дисципліни належать:

застосування статутних заходів заохочення за виявлену ініціативу, старанність, подвиги, відзначення по службі, нагородження орденами медалями і т.п.;

накладання і приведення до виконання дисциплінарних стягнень за порушення військової дисципліни і громадського порядку;

застосування статутних заходів припинення правопорушень;

передання справ за провини військовослужбовців, на обговорення зборів особового складу підрозділів і військових частин, притягнення до дисциплінарної, матеріальної, адміністративної та інших видів юридичної відповідальності згідно діючого законодавства;

передання матеріалів про вчинення правопорушення до органів досудового розслідування та суду;

недопустимість порушення законів, а також застосування інших заходів дисциплінарного впливу, наприклад, відрахування курсантів і слухачів з Вищих навчальних закладів та військових підрозділів ВНЗ, позбавлення чергового звільнення з розташування частини.

- Правове виховання – це цілеспрямована, послідовна, систематична діяльність держави і її органів, а також громадських об'єднань і організацій з формування певної системи правових знань, вмінь і навичок, правового мислення, правових почуттів – почуття права, законності, почуття поваги до права і закону, почуття поваги до тих соціальних цінностей, які регулюються і охороняються правом і законодавством.

- Попередження – система заходів адміністративного примусу, спрямованих на недопущення здійснення наміру конкретної особи до початку зазіхання на вчинення правопорушень.
- Недопущення – система заходів адміністративного примусу, спрямованих на перешкодження здійснення злочинного наміру конкретною особою на стадії готування.
- Припинення – заходи, спрямовані на зупинення протиправної діяльності, яка в же почалася, з метою відвернення настання суспільно небезпечних наслідків.

Питання 3. Правове виховання військовослужбовців.

- Правопорушення – протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність. (ст.9 Кодексу України про Адміністративні правопорушення).

- Профілактика правопорушень – обов’язкова діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності, у тому числі громадських організацій, спрямована на виявлення та усунення причин і умов, які сприяють учиненню правопорушень, а також виявлення осіб, схильних до вчинення правопорушень, та застосування заходів до їх виправлення.
- Загальна профілактика – заходи, спрямовані на виявлення причин і умов, що сприяють учиненню правопорушень на всій території України, у її окремому регіоні, галузі господарства, стосовно частини населення чи групи осіб, а також на підприємців, в установі чи організації незалежно від форм власності.

Питання 3. Правове виховання військовослужбовців.

- Принципи здійснення профілактики правопорушень:
- законність;
- спільність (участь усіх органів, а не тільки правоохоронних);
- гуманізм;
- віддання переваги методам переконання;
- гласність;
- недопущення розголошення особистих даних людини;
- індивідуалізація та диференціація форм і методів профілактики;
- об'єктивність;
- системність;
- обов'язковість;
- верховенство права.

Питання 3. Правове виховання військовослужбовців.

- *Формами правового виховання є:*
-
- правова підготовка;
- правова пропаганда;
- правова (юридична) загальна освіта;
- правова практика;
- правомірна соціально-активна діяльність чи поведінка.
- самовиховання.

Правова культура військовослужбовців.

- Правова культура – це система правових цінностей, що відповідають рівню досягнутого суспільством правового прогресу і відбивають у правовій формі стан свободи особи, інші найважливіші соціальні цінності.
- Авторський колектив зазначеного підручника зазначає, що правова культура особистості – це сукупність або система її правових знань, вмінь і навичок, емоцій, почуттів, вольових компонентів, які проявляються в правомірній діяльності і поведінці.

- Правова культура військовослужбовця характеризується такими компонентами, як: юридичні знання і уявлення;
- правосвідомість, що адекватна правовій системі;
- традиції, потреби і навички діяти відповідно до закону;
- реальне діяння в режимі законності, відповідно до правових установок і переконань;
- правова активність правосвідомості.

Дякую за увагу!

